

**PREZES
URZĘDU OCHRONY
KONKURENCJI I KONSUMENTÓW**

DELEGATURA WE WROCŁAWIU
50-413 Wrocław, ul. Walońska 3-5
tel.(071)344 65 87, (071)34 05 920, fax (071)34 05 922
e-mail: wroclaw@uokik.gov.pl

RWR 61-52/08/JM

Wrocław, 20 .11. 2008 r.

DECYZJA RWR 82/2008

Na podstawie art. 27 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. o ochronie konkurencji i konsumentów (Dz. U. z 2007 r., Nr 50, poz. 331 ze zm.) oraz stosownie do art. 33 ust. 6 tej ustawy i § 7 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 17 lipca 2007 r. w sprawie określenia właściwości miejscowej i rzeczowej delegatur Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów (Dz. U. z 2007 r., nr 134 poz. 939), po przeprowadzeniu postępowania w sprawie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów, wszczętego z urzędu przeciwko **Dariuszowi Kołodzie, prowadzącemu działalność gospodarczą pod nazwą Ośrodek Kształcenia Kierowców „EFEKT” ul. Częstochowska 9/4 68-200 Żary,**

- działając w imieniu Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,

uznaje się za **praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów**, o której mowa w art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1) ww. ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów, działania ww. przedsiębiorcy polegające na zamieszczeniu we wzorcu umownym oznaczonym nazwą **„Deklaracja przyjęcia na kurs prawa jazdy”** postanowienia o treści:

„Przyjmuję do wiadomości, że przerwanie nauki jazdy lub opuszczenie godzin wykładowych z przyczyn nie podanych na piśmie, a uznane przez Kierownika szkoły za uzasadnione, nie zwalnia mnie od obowiązku uiszczenia całkowitej opłaty, podanej powyżej z odsetkami.”,

które jest tożsame z postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, **i stwierdza zaniechanie jej stosowania z dniem 4 kwietnia 2007 r.**

UZASADNIENIE

W związku z działaniami Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów [zw. dalej także Prezesem Urzędu] związanymi z kontrolą wzorców umownych stosowanych przez przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców (z obszaru województwa dolnośląskiego i lubuskiego) i zawierających z indywidualnymi klientami umowy w zakresie nauki jazdy, wrocławska Delegatura Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów przeprowadziła czynności kontrolne dotyczące działalności m.in. przedsiębiorcy Dariusza

Kołodę, prowadzącego działalność gospodarczą pod nazwą Ośrodek Kształcenia Kierowców „EFEKT” ul. Częstochowska 9/4 68-200 Żary [zw. dalej także EFEKT]. Prezes Urzędu w toku postępowania wyjaśniającego wstępnie ustalił, iż działalność przedsiębiorcy może odbywać się z naruszeniem przepisów prawa uzasadniającym wszczęcie postępowania w sprawie zakazu stosowania praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.

Wobec powyższego - Postanowieniem nr 200/2008 z dnia 17 lipca 2008 r. - Prezes Urzędu, wszczął z urzędu postępowanie w sprawie podejrzenia stosowania przez wymienionego przedsiębiorcę, praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów, o której stanowi art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1) ustawy z dnia 16 lutego 2007 r. *o ochronie konkurencji i konsumentów* (Dz. U. z 2007 r. Nr 50, poz. 331 ze zm.) [zw. dalej także ustawą *o ochronie (...)*] polegającej na zamieszczeniu we wzorcu umownym oznaczonym nazwą „Deklaracja przyjęcia na kurs prawa jazdy” postanowienia o treści:

„Przyjmuję do wiadomości, że przerwanie nauki jazdy lub opuszczenie godzin wykładowych z przyczyn nie podanych na piśmie, a uznane przez Kierownika szkoły za uzasadnione, nie zwalnia mnie od obowiązku uiszczenia całkowitej opłaty, podanej powyżej z odsetkami.”,

które jest tożsame z postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ Kodeksu postępowania cywilnego do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Ponadto — zgodnie z punktem 2. Postanowienia nr 200/2008 — Prezes Urzędu zaliczył w poczet dowodów materiały uzyskane podczas wymienionego wyżej postępowania wyjaśniającego (nr sygn. RWR 403-14/08/JM).

(dowód: karta 1-5)

I. Prezes Urzędu ustalił następujący stan faktyczny:

1. Zgodnie z art. 4 pkt 1 ustawy o ochronie (...) ilekroć w ustawie jest mowa o przedsiębiorcy rozumie się przez to przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. *o swobodzie działalności gospodarczej* (Dz.U. z 2007 r., Nr 155, poz. 1095), a także osobę fizyczną, osobę prawną, a także jednostkę organizacyjną nie mającą osobowości prawnej, której ustawa przyznaje zdolność prawną, organizującą lub świadczącą usługi o charakterze użyteczności publicznej, które nie są działalnością gospodarczą w rozumieniu przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

Strona – Dariusz Kołoda, prowadzący działalność gospodarczą pod nazwą Ośrodek Szkolenia Kierowców EFEKT w Żarach, został wpisany do ewidencji działalności gospodarczej prowadzonej przez Burmistrza Miasta Żar, pod numerem 7823. Przedmiotem jego działania jest „działalność szkół nauki jazdy”. Jest on także wpisany do rejestru przedsiębiorców prowadzących ośrodki szkolenia kierowców prowadzonego przez Starostę Żarskiego, pod numerem 00010811. Zatem Dariusz Kołoda bez wątplenia posiada status przedsiębiorcy, w rozumieniu art. 4 pkt 1 lit. a) ustawy o ochronie (...).

(dowód: karta 4-5).

2. W związku z prowadzoną działalnością świadczy on usługi nauki jazdy. Przy świadczeniu usług tego rodzaju przedsiębiorca stosował w obrocie z konsumentami wzorec umowny pn. „Deklaracja przyjęcia na kurs prawa jazdy”, który zawierał postanowienie o treści:

„Przyjmuję do wiadomości, że przerwanie nauki jazdy lub opuszczenie godzin wykładowych z przyczyn nie podanych na piśmie, a uznane przez Kierownika szkoły za uzasadnione, nie zwalnia mnie od obowiązku uiszczenia całkowitej opłaty, podanej powyżej z odsetkami.”

(dowód: karta 3)

3. W Rejestrze postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone zamieszczono m.in. następujące klauzule:

- poz. 851: „Uczeń, który rezygnuje z nauki w szkole w trakcie trwania semestru, nie z winy szkoły, jest zobowiązany do uiszczenia należności za trwający semestr”;
- poz. 906 :” W przypadku rezygnacji przez Zlecającego z uczestnictwa w kursie przed zakończeniem umowy kursowej z przyczyn innych niż wypadek losowy (przeprowadzenie do innego miejsca zamieszkania oddalonego o ponad 50 km , utrata pracy lub ciężka choroba) Zlecający jest obowiązany do płatności za całość kursu , wg umowy w terminach przewidzianych harmonogramem wpłat określonym w umowie”.
- poz. 960: „Rezygnacja z udziału w zajęciach kursu (przypadek określony w pkt 7) nie zwalnia Zleceniodawcy z obowiązku uregulowania pełnej opłaty za szkolenie (wszystkie raty)”;
- poz. 1261: "Student rezygnujący z własnej woli ze studiów w trakcie semestru, ma obowiązek wniesienia całości opłat za dany semestr".

4. W trakcie postępowania przedsiębiorca oświadczył, iż ww. wzorzec umowy stosowany był do dnia 4 kwietnia 2007 r. Deklarację przesłał stosować aby ograniczyć ilość dokumentów wypełnianych przez kursantów. Od ww. daty zawiera z konsumentami jedynie umowy ustne. (dowód: karta 6)

II. Mając na uwadze zebrany materiał dowodowy, Prezes Urzędu zważył, co następuje:

Zagrożenie interesu publicznoprawnego.

Podstawą do rozstrzygnięcia sprawy w oparciu o przepisy ustawy *o ochronie (...)* jest uprzednie zbadanie przez Prezesa Urzędu, czy w danej sprawie zagrożony został interes publicznoprawny. Stwierdzenie, że to nastąpiło pozwala na realizację celu tej ustawy, wskazanego w art. 1 ust. 1, którym jest określenie warunków rozwoju i ochrony konkurencji oraz zasad podejmowanej w interesie publicznoprawnym ochrony interesów przedsiębiorców i konsumentów. Zdaniem Prezesa Urzędu rozpatrywana sprawa ma charakter publicznoprawny, a oceniane zachowanie przedsiębiorcy dotyczy szerokiego kręgu najślabszych uczestników rynku, jakimi są konsumenci, albowiem wiąże się z ochroną interesu wszystkich konsumentów, którzy są uczestnikami kursów nauki jazdy organizowanych przez tego przedsiębiorcę oraz wszystkich jego potencjalnych klientów. Interes publicznoprawny przejawia się także w postaci zbiorowego interesu konsumentów. Innymi słowy - naruszenie zbiorowego interesu konsumentów jest jednocześnie naruszeniem interesu publicznoprawnego. Zatem uzasadnione było w niniejszej sprawie podjęcie przez Prezesa Urzędu działań przewidzianych w ustawie *o ochronie (...)*.

Przesłanki naruszenia art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1) ustawy o ochronie konkurencji i konsumentów.

W ramach niniejszego postępowania postawiono przedsiębiorcy zarzut stosowania niezgodnej z prawem praktyki naruszającej zbiorowe interesy konsumentów polegającej na zamieszczeniu we wzorcach umownych pn. „Deklaracja przyjęcia na kurs prawa jazdy” zapisów, które są postanowieniami umownymi wpisanymi na podstawie art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego* do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone.

Art. 24 ust. 1 ustawy *o ochronie (...)* stanowi, iż „Zakazane jest stosowanie praktyk naruszających zbiorowe interesy konsumentów.”, natomiast art. 24 ust. 2 określa, iż „Przez praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów rozumie się godzące w nie bezprawne

działanie przedsiębiorcy, w szczególności: 1) stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. — Kodeks postępowania cywilnego. (...),,

Przedmiotem niniejszego postępowania jest wykazanie, że zakwestionowane przez Prezesa Urzędu zapisy wzorca umownego pn. „Deklaracja przyjęcia na kurs prawa jazdy”, stosowanego przez Dariusza Kołodę, są tożsame z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnymi wyrokami Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do Rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego*, m.in. pod pozycjami: 851, 906, 960 i 1261. Tak więc, aby określone zachowanie mogło zostać uznane za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów konieczne jest łączne spełnienie dwóch przesłanek:

1. bezprawne działanie przedsiębiorcy godzące w interes konsumentów,
2. ww. działanie narusza zbiorowe interesy konsumentów.

Zbiorowe interesy konsumentów podlegają ochronie przed działaniami przedsiębiorców, które są sprzeczne z prawem, tj. przepisami określonych aktów prawnych a także sprzeczne z zasadami współżycia społecznego i dobrymi obyczajami.

Jak wspomniano wyżej, zgodnie z art. 24 ust. 2 pkt 1) ustawy *o ochronie (...)*, za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów uważa się w szczególności stosowanie postanowień wzorców umów, które zostały wpisane do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, o którym mowa w art. 479⁴⁵ *Kodeksu postępowania cywilnego*.

Należy w tym miejscu wskazać, iż wzorce umowne wykorzystywane przy zawieraniu umów z konsumentami mogą być poddane kontroli abstrakcyjnej. **Kontroli abstrakcyjnej wzorca jako takiego (art. 479³⁶ — 479⁴⁵ *k.p.c.*) dokonuje się niezależnie od tego, czy postanowienia wzorca były, czy też nie były zastosowane przy konkretnej umowie.** Kontrola taka obejmuje klauzule pojedyncze lub zbiorowe (cały wzorzec lub jego fragment). Oceny postanowień w wypadku kontroli abstrakcyjnej dokonuje Sąd Okręgowy w Warszawie — Sąd Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wyłącznie do kompetencji tego Sądu należy uznanie postanowień wzorców umownych za niedozwolone. Art. 479⁴³ *k.p.c.* rozszerza prawomocność wyroku wydanego w sprawie o uznanie postanowień wzorca umowy za niedozwolone na osoby trzecie. Skutek tzw. prawomocności rozszerzonej następuje od chwili wpisania wzorca umowy do rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone, prowadzonego przez Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 *k.p.c.* Konsekwencją umieszczenia postanowienia umownego w w/w rejestrze jest to, że posłużenie się nim będzie miało skutek wprowadzenia do umowy **elementu bezwzględnie przez prawo zakazanego**. Wpis do rejestru niedozwolonych postanowień umownych oznacza, że od tego momentu stosowanie takiej klauzuli jest zakazane we wszystkich wzorcach umownych. Powyższe stanowisko Prezesa Urzędu zgodne jest z orzecznictwem Sądu Najwyższego, który w uchwale z dnia 13 lipca 2006 r. (sygn. akt III SZP 3/06) stwierdził, iż „(...) *stosowanie postanowień wzorców umów o treści tożsamej z treścią postanowień uznanych za niedozwolone prawomocnym wyrokiem Sądu Okręgowego w Warszawie - Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów i wpisanych do rejestru, o którym mowa w art. 479⁴⁵ § 2 k.p.c., może być uznane w stosunku do innego przedsiębiorcy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów (...)*”. W uzasadnieniu do powyższej uchwały Sąd uznał m.in., że „(...) *praktyka naruszająca zbiorowe interesy konsumentów art. 23a u.ok.ik. [obecnie art. 24] obejmuje również przypadki wprowadzania jedynie zmian kosmetycznych polegających na przestawieniu wyrazów lub zastąpieniu jednych wyrazów innymi, jeżeli tylko wykładnia postanowienia pozwoli stwierdzić, że jego treść mieści się w hipotezie zakazanej klauzuli. Stosowanie klauzuli o zbliżonej treści do klauzuli wpisanej do rejestru godzi przecież tak samo w interesy konsumentów, jak stosowanie*

klauzuli identycznej, co wpisana do rejestru (...). Przyjęta powyżej rozszerzająca wykładnia art. 23a u.ok.ik. znajduje również uzasadnienie w dyrektywach 93/13 oraz 98/27 a także orzecznictwie ETS dotyczącym zasady efektywności (...)”.

Nie jest zatem konieczna dokładna, literalna identyczność klauzuli wpisanej do rejestru i klauzuli z nią porównywanej i stąd niedozwolone będą także takie postanowienia umów, które mieszczą się w hipotezie klauzuli wpisanej do rejestru, której treść zostanie ustalona w oparciu o dokonaną jej wykładnię.

Ad 1

Postanowienie o treści „Uczeń, który rezygnuje z nauki w szkole w trakcie trwania semestru, nie z winy szkoły, jest zobowiązany do uiszczenia należności za trwający semestr” zostało uznane za niedozwolone wyrokiem z 13 czerwca 2006 r. Sygn. Akt XVII AmC 51/05 Sądu Okręgowego w Warszawie- Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów [zw. dalej SOKiK] i wpisane do rejestru niedozwolonych postanowień umownych pod poz. 851. W uzasadnieniu wyroku Sąd stwierdził, iż narusza ono art. 385³ pkt. 12 i 13 k.c., gdyż wyłącza obowiązek zwrotu konsumentowi uiszczonej wpłaty za świadczenie nie spełnione w całości lub części, w przypadku gdy konsument zrezygnuje z zawarcia umowy lub jej wykonania lub przewidując utratę prawa żądania zwrotu świadczenia konsumenta spełnionego wcześniej niż świadczenie kontrahenta, w przypadku gdy strony wypowiedają, rozwiązują lub odstępują od umowy. Powyższa klauzula wprowadza bardzo dotkliwe skutki dla konsumenta, gdyż nie uwzględnia możliwości rozwiązania przez konsumentów umowy z ważnych przyczyn leżących po jego stronie. Powyższe stanowisko znajduje również potwierdzenie w wyroku SOKiK z dnia 25 września 2006 r. (XVII Amc 15/05), w którym za niedozwolone uznane zostało postanowienie o treści: *„Rezygnacja z udziału w zajęciach kursu (przypadek określony w pkt 7) nie zwalnia Zleceniodawcy z obowiązku uregulowania pełnej opłaty za szkolenie (wszystkie raty)”* (poz. 960 Rejestru), jako sprzeczne z art. 385¹ pkt 22 k.c. Zdaniem Sądu postanowienie to *„nakłada na konsumenta obowiązek wykonania zobowiązania, pomimo niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez pozwanego. Kwestie wypowiedzenia zlecenia oraz wzajemnych świadczeń stron reguluje art. 746 k.c. Przepis ten stanowi, że w sytuacji, gdy konsument decyduje się wypowiedzieć umowę bez ważnych powodów obowiązany jest zapłacić przyjmującemu zlecenie wynagrodzenie za dotychczas dokonane czynności zwrócić poniesione koszty a ponadto winien naprawić szkodę. (...) gdy wypowiedzenie następuje z ważnych przyczyn, przedsiębiorcy nie przysługują prawo do odszkodowania a jedynie do części wynagrodzenia odpowiadającej jego dotychczasowym czynnościom oraz do zwrotu poniesionych kosztów. W takim wypadku, w ocenie Sądu, nałożenie na konsumenta obowiązku uiszczenia opłaty za cały kurs rażąco narusza jego prawa. Daje ponadto pozwanemu możliwość osiągnięcia nieuzasadnionej korzyści na wypadek rezygnacji konsumenta z udziału w kursie.”* W wyroku z dnia 26 lipca 2006 r. (sygn. akt XVII Amc 80/05) SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie umowne o treści *“Student rezygnujący z własnej woli ze studiów w trakcie semestru, ma obowiązek wniesienia całości opłat za dany semestr”* (poz. 1261 Rejestru). Sąd uznał powyższy zapis za wypełniający dyspozycję art. 385³ pkt. 17 k.c., gdyż nakłada na konsumenta skreślonego rezygnującego z własnej woli, obowiązek zapłaty czesnego oraz pozostałych opłat za semestr w pełnej wysokości, co w ocenie Sądu, ma charakter rażąco wygórowanego odstępnego. Dodatkowo można powołać się na wyrok z dnia 9 sierpnia 2006 r. (sygn. akt XVII Amc 65/05), w którym SOKiK uznał za niedozwolone postanowienie umowne o treści: *“W przypadku rezygnacji przez Zlecającego z uczestnictwa w kursie przed zakończeniem umowy kursowej z przyczyn innych niż wypadek losowy (przeprowadzenie do innego miejsca zamieszkania oddalonego o ponad 50 km , utrata pracy lub ciężka choroba) Zlecający jest obowiązany do płatności za całość kursu , wg umowy w terminach*

przewidzianych harmonogramem wpłat określonym w umowie”, które następnie zostało wpisane pod poz. 906 do Rejestru.

W kwestionowanym przez Prezesa Urzędu postanowieniu wzorca umownego pn. „Deklaracja przyjęcia na kurs prawa jazdy” przedsiębiorca zastrzegł sobie prawo, iż w przypadku, gdy dojdzie do przerwania nauki, konsument ma obowiązek wnieść pełną opłatę za kurs wraz z odsetkami. W takiej sytuacji, pomimo, iż sam zostaje zwolniony z obowiązku świadczenia usług na rzecz konsumenta, może domagać się od niego zapłaty w pełnej wysokości, co budzi zastrzeżenia Prezesa Urzędu. Stosownie bowiem do art. 494 kc strona, która odstępuje od umowy wzajemnej, obowiązana jest zwrócić drugiej stronie wszystko, co otrzymała od niej na mocy umowy oraz może żądać zwrotu tego, co sama świadczyła, jak i naprawienia szkody wynikłej z niewykonania zobowiązania. Zasady dotyczące rozliczeń finansowych pomiędzy kontrahentami na wypadek wypowiedzenia umowy o świadczenie usług normuje art. 746 kc w zw. z art. 750 kc. Na gruncie ww. przepisów za uzasadnione można przyjąć zachowanie przez przedsiębiorcę kwoty odpowiadającej części świadczeń już spełnionej. Pozostała część opłaty za szkolenie powinna być zwrócona. Zważyć trzeba, że to nie wyłącza możliwości dochodzenia przez przedsiębiorcę odszkodowania od konsumenta. Kwestionowane postanowienie narusza również art. 385¹ § 1 kc, który stanowi, że postanowienia umowy zawieranej z konsumentem niezgodnione indywidualnie nie wiążą go, jeżeli kształtują jego prawa i obowiązki w sposób sprzeczny z dobrymi obyczajami, rażąco naruszając jego interesy. Jest ono także niezgodne z art. 385³ pkt 22 kc, na mocy którego za niedozwolone uznaje się regulacje, w których przewiduje się obowiązek wykonania zobowiązania przez konsumenta mimo niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania przez jego kontrahenta.

Zatem w niniejszej sprawie, identycznie jak w ww. postanowieniach wpisanych do rejestru, zastrzeżono, iż w przypadku rezygnacji konsument ma „*obowiązek uiszczenia całkowitej opłaty*”. W związku z powyższym analiza porównawcza kwestionowanych postanowień umownych z ww. klauzulami wpisanymi do rejestru pod poz. 851, 906, 960 i 1261 wskazuje na jednoznaczność treści porównywanych klauzul, której nie naruszają odmienności w zakresie użytych sformułowań i wyrazów, co pozwala na stwierdzenie ich tożsamości.

Ad 2

W myśl art. 24 ust. 1 i 2 pkt 1 ustawy *o ochronie* (...) stosowanie postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone jest praktyką naruszającą zbiorowe interesy konsumentów.

Mówiąc o „zbiorowym interesie konsumentów” należy zaznaczyć, iż ustawa *o ochronie* (...) nie podaje jego definicji, wskazując jednak w art. 24 ust. 3, że nie jest nim suma indywidualnych interesów konsumentów. O tym, czy naruszony został interes zbiorowy, nie zawsze przesądza kryterium ilościowe, ponieważ niekiedy jeden ujawniony przypadek naruszenia prawa konsumenta może być przejawem często lub nawet powszechnie stosowanej praktyki naruszającej interes zbiorowy.

W niniejszej sprawie bez wątpienia mamy do czynienia z naruszeniem praw licznej grupy konsumentów, wszystkich konsumentów będących klientami przedsiębiorcy, jak i potencjalnych zainteresowanych, którzy mogą zawrzeć z nim umowę w zakresie nauki jazdy. Należy mieć na uwadze, iż z uwagi na specyfikę działalności prowadzonej przez przedsiębiorcę, krąg klientów z którymi zawierane są umowy na szkolenie w zakresie nauki jazdy, jest inny za każdym razem, gdy organizowany jest nowy kurs.

Tak więc, w rozpatrywanym stanie faktycznym zachowanie nie dotyczy interesów poszczególnych osób, których sprawy mają charakter jednostkowy, indywidualny i nie dający się porównać z innymi, lecz mamy do czynienia z naruszonymi uprawnieniami określonego kręgu konsumentów, których sytuacja jest identyczna i wspólna dla całej, licznej grupy obecnych i

przyszłych klientów przedsiębiorcy.

Reasumując, skoro wykazano powyżej, iż kwestionowany zapis wzorca umownego jest tożsamy z klauzulami wpisanymi do Rejestru postanowień wzorców umowy uznanych za niedozwolone i narusza interesy konsumentów – będących obecnie lub w przyszłości klientami przedsiębiorcy, to posługiwanie się nim w obrocie konsumenckim uznać należy za praktykę naruszającą zbiorowe interesy konsumentów określoną w art. 24 ust.2 pkt 1) ustawy o ochronie (...).

Dyspozycja art. 27 ust. 1 i 2 ustawy *o ochronie (...)* stanowi, iż nie wydaje się decyzji o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i nakazującej zaniechanie jej stosowania, jeżeli przedsiębiorca zaprzestał stosowania praktyki. W takim przypadku Prezes Urzędu wydaje decyzję o uznaniu praktyki za naruszającą zbiorowe interesy konsumentów i stwierdza zaniechanie jej stosowania.

Taka sytuacja ma miejsce w niniejszej sprawie, gdyż Prezes Urzędu stwierdził, iż powyższa praktyka opisana, w sentencji decyzji, miała charakter czasowy, a jej stosowanie zostało zaniechane z dniem 4 kwietnia 2007 r., tj. z dniem zaprzestania stosowania przez przedsiębiorcę wzorca umownego pn. „Deklaracja przyjęcia na kurs prawa jazdy” (patrz pkt 4 str. 3 decyzji). Zauważyć przy tym należy, iż umowy o naukę jazdy zawierane są na krótki okres czasu (kilku miesięcy), a zatem wszystkie umowy zawarte przez przedsiębiorcę z konsumentami przed ww. datą już wygasły. Tym samym w obrocie z konsumentami nie funkcjonują już wadliwe wzorce.

Wobec powyższego orzeczono, jak na wstępie.

Stosownie do treści art. 81 ust 1 ustawy *o ochronie konkurencji i konsumentów*, w związku art. 479²⁸ § 2 *k.p.c.*, od niniejszej decyzji przysługuje stronie odwołanie do Sądu Okręgowego w Warszawie – Sądu Ochrony Konkurencji i Konsumentów w terminie dwutygodniowym od dnia jej doręczenia, za pośrednictwem Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów - Delegatury we Wrocławiu.

Z up. Prezesa UOKiK
Zastępca Dyrektora UOKiK Del. Wrocław
Elżbieta Kołodziej